

middelen bij verwondingen, die naar een chirurgische kliniek doorgezonden worden.

Het hoofdthema van de zeer afwisselende demonstratie in de heekunde kliniek was: therapeutische aanwinst. Men liet zien dat de ziekte van Hirschsprung met succes kan worden behandeld door de minder ingrijpende resectie van het aganglionaire, niet verwijde gedeelte van het colon (J. A. Noordijk), dat de plastische chirurgie een onmisbare en zeer dankbare plaats heeft verworven bij de behandeling van tumoren in het gelaat (E. Frederiks), dat de carcinoomchirurgie intensief naar wegen zoekt om de kans op metastasen, die het chirurgisch ingrijpen met zich meebrengt, te verkleinen (M. Vink en A. Zwaveling) en dat de phlebectomie bij het posttrombotisch syndroom een zegenrijke ingreep kan zijn (M. N. van der Heyde).

Dit mixtum compositum werd besloten met een beschouwing over torsie testis (P. W. Boer), die soms gemakkelijk, soms moeilijk te diagnostiseren is, vooral als de pijn gelokaliseerd is in de onderbuik en het onderzoek zich alleen tot dit terrein beperkt.

De Pathologische Anatomische Conferenties (Th. G. v. Rijssel) lieten er geen twijfel over bestaan dat de d.d.ulcus ventriculi-carcinoma ventriculi ook met de moderne diagnostische hulpmiddelen nog altijd moeilijk kan zijn.

Ook de tweede dag bood een vrij grote verscheidenheid aan onderwerpen. Deze dag begon met een voordracht over Gewenning en Verslaving (S. E. de Jongh), een probleem waar ieder van ons regelmatig mee wordt geconfronteerd en dat didactisch op voortreffelijke wijze werd behandeld.

De frequentie van de groeistoornissen is ongetwijfeld minder, doch een overzicht van de nieuw verworven inzichten in deze materie (J. J. v. d. Werff ten Bosch) had zeer zeker zijn nut, al was het alleen reeds om nog eens de nadruk te leggen op het tijdig verwijzen naar de endocrinoloog, zodat op het juiste tijdstip kan worden begonnen met een eventuele hormonale therapie.

Het was een grote sprong naar het onderwerp: Eenvoudig longfunctie-onderzoek voor de praktijk (A. Bouhuys), waarbij de eenvoud evenwel niet direct inhield, dat hiermede ieder zijn diagnostisch arsenaal zal uitbreiden.

Meer op de praktijk afgestemd was de beschouwing over digitalis therapie (H. G. Verdonk), waarbij de waarden van de verschillende digitalispreparaten tegen elkaar afgewogen werden en indicatie zowel als dosering vrij scherp omschreven werden.

Dat de betekenis van de psychologie van de hart- en vaatpatiënt voor de huisarts (B. Stokvis) tot discussie aanleiding zou geven, was alleszins te verwachten, omdat de arts-patiënt relatie nu eenmaal geen constante is.

Bij de klinische demonstratie: Inwendige Geneeskunde (J. Mulder) werd het interessante ziektebeeld Lupus erythematoses generalisatus gedemonstreerd doch daarnaast maakte een geval van eczema vaccinatum met letale afloop diepe indruk en bracht nog eens overduidelijk de stelregel onder de aandacht: Men vaccinere nooit iemand, die lijdt aan eczeem of iemand in wiens naaste omgeving een lijder aan eczeem verblijft. (Nederlands Leerboek der Interne Geneeskunde § 27).

Op de laatste ochtend werd het verschijnsel Polydipsie bij kinderen in al zijn facetten behandeld door vier medewerkers van Prof. Veeneklaas, die zelf het overzicht en de samenvatting gaf.

Hierbij kwamen vooral twee punten naar voren en wel primo: dat het succes der behandeling bij die gevallen, waarbij de psychosociale achtergrond de oorzaak is, gering kan worden genoemd en secundo: dat bij de discussie bleek, dat de klacht polydipsie door de een vrij frequent, door de ander zelden in zijn praktijk werd gehoord.

Dat aan het einde van deze morgen enige waarderende woorden werden gesproken over de organisatie en de inhoud van deze cursus, vond de volle instemming van alle deelnemers.

A. W. Bots

UIT DE NOTULEN

Vergadering van de C.W.O.

d.d. 26 februari 1959

Collega Hogerzeil, die is afgetreden als voorzitter, maar lid blijft van de commissie, worden woorden van dank toegesproken voor zijn werk als voorzitter in de eerste moeilijke jaren. Totdat een nieuwe voorzitter zal zijn benoemd wordt collega Bos uit Vlaardingen ad interim als zodanig gekozen.

Besloten wordt dat de commissieleden afzonderlijk zullen rapporteren ten aanzien van een verzoek van het N.H.G.-bestuur een uitgebreid plan te ontwerpen voor een breed opgezet morbiditeitsonderzoek. Voor dit laatste onderzoek zijn al oriënterende onderzoeken verricht door de leden van de C.W.O. Besloten wordt dit onderzoek voorlopig nog niet te delegeren.

Enige onderzoeken worden vervolgens als routine besproken.

No 16: Epidemiologie van infectieziekten. Het doel van dit onderzoek is te komen tot een peiling van de bacteriële en virale flora voor zover deze pathologisch is, voor de Nederlandse bevolking. Zonder de hulp van een apparaat, dat de continue bewerking van de binnenkomende gegevens voor zijn rekening neemt, lijkt dit niet te verwezenlijken. Wellicht is dit onderzoek te combineren met het morbiditeitsonderzoek. De gegevens uit een morbiditeitsonderzoek van collega Bos, in samenwerking met het Instituut voor Sociale Geneeskunde te Utrecht, zullen een indruk kunnen geven over de omvang van het probleem.

No 19: Enkele C.W.O.-leden leveren nog commentaar op het formulier, dat gebruikt zal worden voor het verzamelen van gegevens voor een onderzoek naar de oorzaken van de beëindiging van de borstvoeding. De keuze van het onderwerp van onderzoek vindt grote bijval in de C.W.O.

No 22: Op grond van het inmiddels verrichte literatuuronderzoek wordt een onderzoek naar de werkzaamheid en de betekenis van een preparaat voor een orale zwangerschapstest afgewezen.

No 26: De C.W.O. zal trachten belangstellenden te vinden voor een eenvoudig opgezet onderzoek naar de werkzaamheid van een door Nourypharma N.V. in de handel gebracht oraal bismuth preparaat.

No 28: De Studiegroep Obstetrie en Gynaecologie is verzocht de C.W.O. van advies te dienen bij het opzetten van een landelijk abortusonderzoek.

Tenslotte blijkt op de vergadering van het N.H.G.-bestuur met de Centrum-besturen nogal enige kritiek te beluisteren te zijn geweest op de C.W.O. De commissie zoekt naar middelen voor een beter begrip. Als vrucht van deze bezinning mogen deze regelen worden beschouwd.

Gestreefd zal er naar worden belangstellende collegae in een bepaald onderzoek van het N.H.G. een kans te geven op het onderzoek te promoveren.

INHOUD

	Blz.
N.H.G. — Quo Vadis?	187
R. C. Veldhuyzen van Zanten: Naar een integrale geneeskunde	192
K. H. Brandt: Coma hepaticum	198
W. A. G. van Everdingen: Glucosebepaling in urine door middel van enzymatische reacties	202
Referaten	204
Verslag Boerhaave-cursus	205
Notulen C.W.O.	206

Advertenties kunnen zonder opgaaf van redenen worden geweigerd.